



Изх. № 02 – 00 – 74 / 27.11.2015г.

до

Г-Н ИВАЙЛО КАЛФИН

ЗАМ. МИНИСТЕР-ПРЕДСЕДАТЕЛ, МИНИСТЕР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НСТС

КОПИЕ:

Г-Н ХАСАН АДЕМОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПК ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКА ПОЛИТИКА

Г-Н ПЕТЪР КЪНЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПК ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ

ОТНОСНО: Проект на ЗИД на Кодекса на труда (№ 554-01-180 от 19.11.2015г.), внесен от н. п. Георги Стоянов Кадиев, за увеличаване размера на основния платен годишен отпуск от 20 на 25 дни

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАЛФИН,

БСК категорично не приема предложението за увеличаване на размера на основния платен годишен отпуск по чл.155, ал.4 от КТ, от 20 на 25 дни и изразява следното становище:

1. Предложението се нуждае от задълбочен предварителен експертен анализ и дебат. В съответствие с действащите изисквания, законопроектът следва да бъде придружен от оценка на въздействието, вкл. на допълнителното натоварване на предприятията от частния сектор и на публичните разходи в бюджетната сфера.

2. Действащият минимален брой почивни дни в страната понастоящем е 32 дни (основен платен годишен отпуск и официални празнични почивни дни), като не се отчитат промени, дължащи се на частично припокриване със седмичните почивни дни в отделните календарни години.

3. Анализът на законодателството на членовете на ЕС, на конкурентни икономики, на съседни страни или на такива с аналогичен икономически и социален профил показва, че по действащ минимален брой почивни дни България изпреварва редица държави с напреднало икономическо и социално развитие и с високо равнище на конкурентоспособност. По този показател страната ни е напълно сравнима с държави като Полша, Чехия, Хърватия, Италия, Германия, Русия, Сърбия. Същевременно, изпреварваме страни с висококонкурентна икономика като Великобритания - 28 д., Холандия, Турция и Норвегия - 27 д., Израел и Канада 19-20 д., и много други.

4. Мотивите на законопроекта изцяло пренебрегват възможностите по чл. 156, ал. 1, т. 1 и т. 2 на КТ, за ползване на допълнителен платен годишен отпуск за работа при специфични условия и рискове за живота и здравето, които не могат да бъдат отстранени, ограничени или намалени, независимо от предприетите мерки (не по-малко от 5 работни дни), както и за работа при ненормиран работен ден (не по-малко от 5 работни дни).

5. Допълнително следва да се припомнят преференциалните условия за широк кръг от осигурени лица за ранно пенсиониране (над 170 хил. д.), за намалено работно време и други специфични мерки за противодействие на стреса на работното място и на рисковете от професионални заболявания.

6. Следва да се отчете обстоятелството, че с действащите колективни трудови договори със значителен секторен и фирмрен обхват са договорени допълнителен брой почивни дни към основния годишен отпуск – енергетика, добивна индустрия, металургия и др. В тази връзка, предложението ограничава ролята на колективното трудово договаряне, като залага на административно-нормативния подход, вместо на определяне на специфични допълнителни трудови права по пътя на социалния диалог на фирмено и браншово равнище.

Например размерът на основния платен годишен отпуск в повечето склучените браншови колективни договори (БКТД) варира в диапазона между 21 и 24 дни - пропорционално на трудовия стаж на съответния работник. Завишени са размери на основния платен годишен отпуск при КТД за служители в местата за лишаване от свобода (до 35 дни), в ДАНС (с по 1 ден на всеки две години трудов стаж).

За отпусът по чл.156, ал 1, т.1 – за работа при специфични условия и рискове за живота и здравето, които не могат да бъдат отстранени, договореното в БКТД увеличение, е с до два дни от минимално установеното в Кодекса на труда (в пивоварната индустрия – 7 дни, в строителството - 9 дни и др.).

При отпусът по чл.156, ал. 1, т.2 – за работа при ненормиран работен ден – разликата с минималните законови изисквания още е по-значителна - до 12 дни в Енергетиката, Дървообработващата и мебелната промишленост, От branата и Агенцията по заетостта и др.

В почти всички от БКТД е уреден допълнителен отпуск по чл.168 КТ – за работничка с две или повече деца до 18-годишна възраст. В отделни договори са определени макар и минимално увеличение на размера на други отпуски - при кръводаряване, встъпване в брак или смърт на член от семейството и др.

7. Обобщената приблизителна, но достатъчно надеждна оценка на въздействието показва, че ако бъде прието предложението, общият брой календарни работни дни и календарен фонд съвкупно работно време ще бъде намален от около 220 на 215 работни дни. При други равни условия това ще доведе до драстично намаление с приблизително 2,5% на очаквания БВП за 2016 г. (над 2 млрд. лв.) и на бюджетните приходи по проекта на ЗДБ с около 700 млн. лв. Приблизително в същия размер от 2,5% ще бъде влошена производителността на труда, а съвкупният показател, характеризиращ общата конкурентост на труда (т.нар. единични разходи на труд, unit labor cost) ще отбележи намаление от около 5%.

Предварителна частична оценка на въздействие е дадена в табличен вид по-долу. Оценката е направена на база данни на НСИ за 2014 г., за деветмесечието на 2015 г., и при допусканията на актуализираната бюджетна прогноза на МФ по проекта на Закон за ДБ за 2016 г.

Предварителна частична оценка на въздействие

Показатели	2014, НСИ	2015 очакв.	2016 пр., проект ЗИД КТ
Ср. год. брой наети лица, без държ. у-е	2,05 млн. д.	2,15 млн. д. (1-9 мес., НСИ)	2,16 млн. д. (0,6% ръст, ЗДБ 2016)
Дневен разход на труд – частен сектор (лв.)	50,	54,8 (ръст 9,6% на Ср. РЗ, 9м., НСИ)	56,8 (ръст 3,6%, ЗДБ 2016)
Общи разходи за 5 доп. поч. дни (млрд. лв.)			0,61
Отработени ч. дни, без държ. у-е (млн. дни)	408,6	-	-
Общ доп. брой поч. дни (млн. дни)	10,25	-	-
Общо намаление на календарния фонд работно време за доп. 5 поч. дни (%)	-2,5%	-	-2,5% (оч.)
БВП (млрд. лв.)	83,6	86,0 (оч. ЗДБ 2016г.)	88,3 (пр. ЗДБ 2016г.)
БДС - 86,327% от БВП 2008-2014 (млрд. лв.)	73,6 (НСИ)	74,2 (оч.)	76,2 (оч.)
БДС без държ. у-е, 94,8% от БДС, при 5,2% заети (млрд. лв.)	69,8 (оч.)	70,3 (оч.)	72,2 (оч.)
Непроизведена БДС (-2,5%)			1,8 (2,09 БВП)
Общи допълнителни разходи и загуби на БДС без държ. у-е (млрд. лв.)	-	-	2,4

Отчитайки изложените съображения и откровено популисткия характер на предложението, БСК отново предлага законопроекта да бъде оттеглен от вносителя или, в противен случай, да бъде отхвърлен от народните представители при обсъждането на първо и второ гласуване.

С УВАЖЕНИЕ,

БОЖИДАР ДАНЕВ

Изпълнителен председател

